ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **A. G. A.,** zastoupeného Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 12. 2017, č. j. 75 A 28/2017 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 10. 2017, č. j. KRPU-200065-25/ČJ-2017-040022-ZZ, zajistil žalobce na 30 dnů za účelem jeho předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané

státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“). Učinil tak na základě § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobce byl dne 10. 10. 2017 kontrolován žalovaným v mezinárodním linkovém autobusu jedoucím z Vídně do Berlína, přičemž se prokázal irácký pasem bez platného víza a identifikační kartou pro cizince vydanou ve Finsku. Následně bylo zjištěno, že žalobce z Iráku odcestoval v červenci 2015, a to z důvodu válečného stavu, cestoval přes Turecko a další státy až do Finska, kam se dostal v srpnu roku 2015. Ihned po příjezdu do Finska zažádal o azyl a následně získal povolení k pobytu na dobu jednoho roku. Toto povolení mu posléze nebylo prodlouženo, jeho žádosti o mezinárodní ochranu nebylo vyhověno a žalobce obdržel rozhodnutí o povinnosti opustit Finsko i státy Schengenského prostoru. Žalobce poté pobýval ve Finsku několik měsíců nelegálně a následně se vydal do Rakouska, kde doufal v legalizaci svého pobytu. Jelikož ani v Rakousku nebyl úspěšný, získal kontakt na právníka v Německu, který mu měl pomoci, a odjel tedy z Rakouska přes Českou republiku ve snaze dostat se do Německa. Žalovaný dospěl k závěru o nutnosti jeho zajištění s cílem jeho předání do Finska, členského státu, kde žalobce požádal o azyl a který je příslušný k rozhodnutí o této žádosti i k výkonu jeho vyhoštění v případě, že mu není mezinárodní ochrana udělena. Žalobce návrat do Finska zjevně neplánoval, snažil se o legalizaci svého pobytu v různých státech Schengenského prostoru a zároveň žalovanému nebylo známo, že by ve Finsku docházelo v rámci azylových řízení k systémovým nedostatkům, které by žalobce mohly vystavit nelidskému či ponižujícímu zacházení. Žalovaný proto dospěl k závěru, že je jeho zajištění za účelem předání potřebným krokem.

II.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“). Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť předpoklady zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců byly splněny. Přestože žalovaný v rozhodnutí výslovně nepojednal o splnění předpokladu *„vážného nebezpečí útěku“* podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, z obsahu rozhodnutí je zřejmé, že se tímto kritériem zabýval. Žalobce neoprávněně vstoupil na území České republiky, existuje u něj vážné nebezpečí útěku, neboť již jednou nerespektoval rozhodnutí o opuštění území Finska a zdržoval se tam neoprávněně i nadále, přičemž z jeho jednání je zřejmý úmysl nerespektovat soudní rozhodnutí a neopustit území Evropské unie dobrovolně. Žalobce se pravděpodobně bude nadále pokoušet získat pobyt v jakémkoliv členském státě EU. Byť žalovaný přímo necitoval požadavek vážného nebezpečí podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, věcně jeho odůvodnění obsahuje i vypořádání s touto podmínkou, a rozhodnutí žalovaného proto není nepřezkoumatelné.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti vycházel z definice *„vážného nebezpečí útěku“* podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, s tím, že se jím žalovaný ve svém rozhodnutí vůbec

nezabýval a krajský soud tuto chybu dostatečně nezhojil. Závěry krajského soudu o tom, že žalobce pobýval neoprávněně na území Finska a následně bez platných dokladů cestoval po území členských států Evropské unie, nestačí k prokázání vážného nebezpečí útěku.

[5] Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 15. 3. 2017, *Al Chodor*, C-528/15, uvedl, že čl. 2 písm. n) ve spojení s čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ukládá členským státům povinnost stanovit obecně závazným právním předpisem objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel o mezinárodní ochranu, s nímž je vedeno řízení o přemístění, může uprchnout. Absence takového právního předpisu má za následek neaplikovatelnost čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení. Jestliže tedy Soudní dvůr vyžaduje takovou vnitrostátní úpravu, kterou je nyní § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, je tím spíše povinností vnitrostátních orgánů každý jednotlivý případ posuzovat podle kritérií zde obsažených.

[6] Žalovaný zjevně zaměnil zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců, při kterém musí být posuzovány výše uvedené skutečnosti, se zajištěním podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť v rozhodnutí o zajištění uvádí, že žalobce nechce opustit území Schengenského prostoru, což je zjevně projevem nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění a důvodem pro zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Hlavním důvodem řízení v žalobcově případě je zajistit, aby se cizinec nevyhýbal azylovému řízení probíhajícímu v konkrétním státě, a nikoliv dosáhnout toho, aby cizinec opustil území Schengenského prostoru.

[7] Takové zaměnění je podstatným důvodem pro to, aby údajné vypořádání se s vážným nebezpečím útěku nemohlo být vypořádáním dostatečným, tj. takovým, jaké v případě zajištění podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců předpokládá nařízení Dublin III.

IV.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu a zdůraznil, že z jeho strany k žádnému zaměnění uvedených ustanovení zákona o pobytu cizinců nedošlo. O tom, že důvodem zajištění je předání stěžovatele do státu příslušného k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, tedy do Finska, není pochyb a je to jednoznačně uvedeno ve výroku i v odůvodnění rozhodnutí. Taktéž je v napadeném rozhodnutí uvedeno, že Finsko přistoupilo k vydání rozhodnutí o vycestování stěžovatele z území členských států EU z důvodu neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu. Je rovněž zřejmé, že stěžovatel z území EU vycestovat nechce, zjevně se chce své povinnosti vyhnout a hodlá požádat o mezinárodní ochranu v jiném státě EU. Finsko, jakožto stát odpovědný za posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu, je rovněž zodpovědné za jeho vycestování v případě, že tato žádost není úspěšná. Ze spisu je zcela zřejmé, že stěžovatel naplnil hned několik alternativ vážného nebezpečí útěku, když pobýval na území neoprávněně, z jeho jednání lze usuzovat na zjevný úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění a úmysl vycestovat do SRN, přičemž stěžovatel má být předán do Finska, tedy do státu přímo nesousedícího s Českou republikou, do nějž nemůže legálním způsobem cestovat, čehož si je vědom, a ani nemůže uvést adresu místa pobytu na území ČR.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] V projednávané věci vyvstala sporná otázka, zda se žalovaný dostatečně zabýval *„vážným nebezpečím útěku“* podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, a zda byl tudíž oprávněn stěžovatele zajistit.

[12] Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015, policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.

[13] Nejvyšší správní soud zaznamenal stěžovatelův odkaz na rozsudek Soudního dvora EU, a proto pokládá za vhodné připomenout, že usnesením ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 Azs 122/2015 - 88, vskutku 10. senát Nejvyššího správního soudu předložil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, která se zabývala chybějící definicí vážného nebezpečí útěku v zákoně o pobytu cizinců, ve stavu do 17. 12. 2015. Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 15. 3. 2017, *Al Chodor*, C-528/15, uvedl, že čl. 2 písm. n) ve spojení s čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III uložil členským státům povinnost stanovit obecně závazným právním předpisem objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel o mezinárodní ochranu, s nímž je vedeno řízení o přemístění, může uprchnout.

[14] Uvedený deficit zákona o pobytu cizinců byl s účinností od 18. 12. 2015 odstraněn novelizací tohoto zákona provedenou zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Jím byl v § 129 zákona o pobytu cizinců za odstavec 3 vložen nový odst. 4 ve znění, v jakém byl účinný i pro žalovaného v době vydání napadeného rozhodnutí. Na základě tohoto rozsudku Soudního dvora EU pak Nejvyšší správní soud rušil rozhodnutí soudů i správních orgánů, která byla založena na neúplném ustanovení § 129 zákona o pobytu cizinců ve stavu do 17. 12. 2015 (viz např. rozsudky ze dne 22. 3.

2017, č. j. 6 Azs 14/2016 - 41; ze dne 31. 3. 2017, č. j. 2 Azs 208/2015 - 75; ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 227/2015 - 58; či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 260/2015 - 32).

[15] O takovou situaci se však v daném případě nejedná, neboť rozhodnutí žalovaného bylo jednoznačně vydáno v době účinnosti novelizovaného § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

[16] Zároveň je třeba upozornit na to, že se v rozhodnutí žalovaného mluví o zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců několikrát. Již ve výroku rozhodnutí je uvedeno, že se žalobce zajišťuje podle § 129 odst. 1 ve spojení s odst. 3 téhož ustanovení zákona o pobytu cizinců za účelem předání podle nařízení Dublin III. I v odůvodnění rozhodnutí je zmíněn § 129 zákona o pobytu cizinců, a to na str. 1, 2, 3 a 6 rozhodnutí, takže rozhodnutí jednoznačně nevzbuzuje pochyby o tom, že žalovaný zajistil cizince podle tohoto ustanovení (viz např. na str. 1 a 3 rozhodnutí jednoznačná formulace, že se má jednat o „*zajištění za účelem předání*"). Stěžovatelově námitce o zaměnění zajištění podle § 129 se zajištěním podle § 124 zákona o pobytu cizinců proto nelze přisvědčit.

[17] Následně se Nejvyšší správní soud zaměřil na otázku, zda se žalovaný dostatečně vypořádal s § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a s předpokladem „*vážného nebezpečí útěku*". Stěžovateli lze přisvědčit v tom smyslu, že žalovaný § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců ani vážné nebezpečí útěku ve svém rozhodnutí explicitně nezmínil. Z rozhodnutí však vyplývá, že se jím žalovaný zabýval. Žalovaný mimo jiné uvedl, že „*účastník řízení pobýval minimálně dne 10. 10. 2017 na území České republiky neoprávněně*" (str. 3 rozhodnutí), dále, že „*prochází evidencí EURODAC ve Finsku*", dále „*z důvodu, že účastník řízení přes území České republiky pouze tranzitoval do SRN, na území České republiky nemá žádné rodinné příslušníky, příbuzné či blízké osoby, a k České republice nemá ekonomické, společenské a ani kulturní vazby, bylo správním orgánem konstatováno, že vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem podle Dublinského nařízení je přiměřené*" (str. 4 rozhodnutí, obdobně rovněž na str. 5). Na str. 5 rozhodnutí žalovaný uvádí, že „*vycházel také z čl. 28 Dublinského nařízení a v jednání účastníka řízení spatřuje naplnění podmínek pro zajištění dle tohoto článku.*"

[18] Ačkoliv tedy žalovaný přímo ve svém rozhodnutí o vážném bezpečí útěku nemluvil, je splnění podmínek pro aplikaci zajištění jednoznačně zřejmé. Primárně totiž stěžovatel pobýval na území České republiky neoprávněně, nemohl uvést adresu místa pobytu na území (viz str. 5 rozhodnutí), nemohl oprávněně samostatně cestovat do tohoto státu (v tomto případě do Finska), přičemž Finsko není přímým sousedem České republiky. Zároveň je ze stěžovatelova chování zřejmý úmysl nerespektovat pravomocná rozhodnutí správních orgánů, když nerespektoval rozhodnutí finského správního orgánu o opuštění území Finska a dalších zemí nacházejících se v EU a i po vydání tohoto rozhodnutí několik měsíců pobýval ve Finsku a následně se zjevně pokoušel požádat o azyl v jiném státě Schengenského prostoru.

[19] Stěžovatelově námitce o tom, že žalovaný nezvážil naplnění „*vážného nebezpečí útěku*", tak nelze vyhovět.

[20] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud uvádí, že pokud žalovaný zmiňoval neochotu stěžovatele opustit území Schengenského prostoru, nebylo to z důvodu pochybení při kvalifikaci zajištění, ale proto, aby podpořil svá tvrzení o nutnosti zajištění stěžovatele, který nerespektoval ani rozhodnutí o opuštění území po neudělení mezinárodní ochrany ze strany finských orgánů a nadále se na území států Schengenského prostoru pohyboval.

[21] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[23] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 20. 11. 2017, č. j. 75 A 28/2017 - 17, ustanoven zástupcem Mgr. Ing. Jakub Backa. Podle § 35 odst. 9, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle první věty téhož ustanovení, ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[24] Ustanovený zástupce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby, kterými jsou písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti a porada s klientem dne 21. 12. 2017 [§ 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif")]. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. S ohledem na skutečnost, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH"), zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 9, věty druhé, s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 714 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce za dva úkony tak činí 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu